

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023 (skrajne daty)
Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Kultura regionu
Kod przedmiotu*	IC4/48/F
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	1 rok pierwszy, sem. II
Rodzaj przedmiotu	przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr hab. Jolanta Kowal, prof. UR (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Janusz Pasterski (autor programu)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ja- kie?)	Liczba pkt. ECTS
2			15						1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x w formie tradycyjnej

x zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (zajęcia prowadzone są w formie zdalnej, jeśli wynika to z aktualnie obowiązujących przepisów).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu historii i geografii Rzeszowszczyzny; ogólna orientacja dotycząca zagadnienia kultury narodowej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zaznajomienie studentów z podstawowymi problemami związanymi z kulturą Podkarpacia.
C ₂	Prezentacja dziedzictwa kulturowego Rzeszowszczyzny.
C ₃	Zdobycie umiejętności samodzielnej analizy semantyczno-kulturowej tekstów kultury południowo-wschodniej Polski.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student(ka) zna związki pomiędzy historią i kulturą oraz charakteryzuje kulturę regionu w zakresie najważniejszych zjawisk.	K_Wo3
EK_02	Student(ka) potrafi analizować informacje związane z kulturą Rzeszowszczyzny; posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu historii, języka, literatury i kulturoznawstwa.	K_Uo8
EK_03	Student(ka) posiada pogłębione umiejętności samodzielnego gromadzenia materiału badawczego, doboru metod i narzędzi badawczych oraz dokonania prezentacji opracowanych zagadnień.	
EK_04	Student(ka) ma świadomość znaczenia kultury w kształtowaniu odrębności regionalnej, dziedzictwa regionalnego.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
1. Zajęcia organizacyjne. Omówienie programu ćwiczeń, literatury przedmiotu oraz warunków zaliczenia.
2. Pojęcie kultury.
3. Pojęcie regionu.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

4. Podkarpacie jako region.
5. Język, kultura, stereotypy (przykłady cech językowych, zachowań i stereotypów – dyskusja).
6. Wielokulturowość dawnego Podkarpacia (Żydzi, Łemkowie).
7. Podania i legendy regionu Podkarpacia (przygotowanie dwóch przykładów z rodzinnych okolic, przedstawienie na zajęciach).
8. Sztuka współczesna Podkarpacia – malarstwo (m.in. Zdzisław Beksiński, Franciszek Frączek, Wiesław Grzegorzczak, Franciszek Starowieyski).
9. Muzyka na Podkarpaciu (Artur Malawski, Krzysztof Penderecki, Wojciech Kilar, Tadeusz Nalepa, Tomasz Stańko, Jerzy Dynia, muzyka rockowa i popularna – RSC, Wańka Wstańka, Pectus).
10. Ludzi teatru związani z Podkarpaciem (m.in. Otto Axer, Wanda Siemaszkowa, Adam Hanuszkiewicz, Zdzisław Kozień, Tadeusz Kantor, Jerzy Grotowski, Józef Szajna).
11. Literatura Podkarpacia.
12. Znane i nieznane zabytki architektury Podkarpacia (prezentacje multimedialne cz. 1).
13. Znane i nieznane zabytki architektury Podkarpacia (prezentacje multimedialne cz. 2).
14. Instytucje kultury na Podkarpaciu (muzea, teatry, galerie, filharmonia, biblioteki, szkolnictwo artystyczne). Organizacje i towarzystwa, imprezy, wydarzenia, media (portale, czasopisma).
15. Moje miejsce na Podkarpaciu (prezentacje multimedialne).

3.4 Metody dydaktyczne

Elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach, dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	ocena prezentacji, obserwacja w trakcie zajęć	konwer.
EK_02	ocena wypowiedzi w trakcie zajęć, dyskusja	konwer.
EK_03	ocena wypowiedzi w trakcie zajęć, dyskusja	konwer.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	konwer.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena z przedmiotu jest wypadkową:

- Obecność na zajęciach (dopuszczalne dwie nieobecności),
- oceny przygotowanych prezentacji,

- ocena wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- oceny aktywności na zajęciach.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, napisanie referatu itp.)	7
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Adamski A., *Artyści Podkarpacia*, [Rzeszów] Libra 2010.

Encyklopedia Rzeszowa, pod red. J. Drausa i in., Rzeszów 2004.

Dzieje Rzeszowa, t. 3, pod red. F. Kiryka, Rzeszów 2001 (tu: A. Zyga, *Rzeszów w zwierciadle piśmiennictwa*, s. 703-809; J. Kawalek, *Sztuka na przestrzeni dwóch wieków*, s. 815-904).

Dzieje Rzeszowa, t. 4, pod red. W. Bonusiaka, Rzeszów 2012 (tu: E. Rączy, *Sztuka i życie artystyczne w Rzeszowie w latach 1944-1989*, s. 417-559; B. Szarzyńska, *Państwowe zawodowe instytucje artystyczne w Rzeszowie w latach 1944-1989*, s. 465-521).

Dzieje Rzeszowa, t. 5, pod red. W. Bonusiaka, Rzeszów 2017 (tu: M. Rabizo-Birek, *Życie artystyczne*, s. 729-761; S. Kryński, *Rzeszów literacki*, s. 765-794; Z. Lenart, *Instytucje kultury*, s. 795-816; H. Pietrzak, *Media*, s. 823-853).

Myszka A., *Podkarpacie jako region językowo-kulturowy i historyczno-geograficzny*, [w:] *Podkarpacie literackie (1). Wirydarz staropolski i oświeceniowy*, pod red. R. Magrysia, J. Kowal, G. Trościńskiego, Rzeszów 2020, s. 11-31.

Nikitorowicz J., *Edukacja regionalna i międzykulturowa*, Warszawa 2009.

Ożóg K., Prucnal P., *Kilka uwag o gwarach okolic Rzeszowa – przeszłość i terażniejszość*, [w:] *Rzeszów i okolice. Język – historia – kultura*, pod red. J. Lizak, E. Błachowicz, Rzeszów 2010, s. 26-36.

Petrykowski P., *Edukacja regionalna. Problemy podstawowe i otwarte*, Toruń 2003.

Potocki A., *Żydzi w Podkarpaciu*, Rzeszów 2004.

Reinfuss R., *Łemkowie jako grupa etnograficzna*, Sanok 1998.
Sulikowski A., *Literacki fenomen Podkarpacia. Od Wacława Potockiego do Janusza Szubera*, [w:] *Podkarpacie literackie (1). Wirydarz staropolski i oświeceniowy*, pod red. R. Magrysia, J. Kowal, G. Trościńskiego, Rzeszów 2020, s. 32-44.
Wilk A., *Łemkowie. Między integracją a rozproszeniem (1918-1989)*, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

Obrzędy, zwyczaje, rytuały w kulturze i edukacji regionalnej, pod red. Z. Budrewicz, M. Sienko, Kraków 2019.
Kowalik S., *Spółeczność lokalna a kultura regionalna*, [w:] *Edukacja regionalna*, pod red. A. W. Brzezińskiej, A. Hulewskiej, J. Słomskiej, Warszawa 2006, s. 21-45.
Ożóg K., *Rola małych miast w życiu społeczności lokalnych. Aspekty historyczne i współczesne*, [w:] *Rzeszów i okolice. Język – historia – kultura*, pod red. J. Lizak, E. Błachowicz, Rzeszów 2010, s. 13-25.
Karaś M., *O ludowych gwarach Rzeszowszczyzny*, [w:] *Z dziejów kultury i literatury Ziemi Przemyskiej*, pod red. S. Kostrzewskiej-Kratochwilowej, Przemyśl 1969, s. 41-56.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej